

YHTENÄINEN PERUSOPETUS

Hyvinvointia yhtenäisyydestä

Rovaniemi 16.9.2006

Opetusneuvos Irmeli Halinen

OPETUSHALLITUS

Osaamisen ja sivistyksen asialla

MITÄ YHTENÄISYYS VOI OLLA?

- ◆ Koulujärjestelmän yhtenäisyys, ehyt oppimisen polku
- ◆ Kouluoppiminen – muu oppiminen
- ◆ Koulutuspoliittinen konsensus
- ◆ Koulua ei jätetä yksin, muiden tuki tarpeen
- ◆ Kansallisen, kunnallisen ja koulutyön yhdensuuntaisuus
- ◆ Koulun yhtenäisyyttä tukeva toimintakulttuuri
- ◆ Yksilön ehyt kasvu

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN TULEVAISUUSKATSAUS

- ◆ Toimintaympäristön muutoksista keskeisiä ovat
 - globalisaatio
 - työvoimakehitys
 - väestön ikärakenteen muutokset
 - teknologinen kehitys
 - sosiaaliset ja kulttuuriset muutokset

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN TULEVAISUUSKATSAUS

Keskeiset koulutuspoliittiset tavoitteet

- ◆ **Tasa-arvo ja koulutusmyönteisyys > hyvinvoinnista huolehtiminen sekä koulutusmahdollisuuksien tasa-arvo**
- ◆ Kansainvälistyminen > koulutuksen voimavarojen turvaaminen (laatu, vaikuttavuus, saatavuus), kansainvälistyminen ja liikkuvuus, maahanmuuttajat, opetushenkilöstön saatavuus ja osaaminen, koulutuksen työelämäyhteydet
- ◆ Väestön ikärakenne > koulutuksen saavutettavuus ja kouluverkkoratkaisut, vähintään toisen asteen koulutus kaikille, ennakkoinnin parantaminen
- ◆ Koulutusjärjestelmän tehokkuus ja toimintakyky > koulutustakuu, koulutuksen läpäisy, ohjauksen tehostaminen

KOULUHYVINVOINTITYÖRYHMÄ/OPM 31.8.2005

- ◆ Parhaiten hyvinvointia edistää se, että päivittäinen perustyö, opetus ja oppiminen tuottavat onnistumisen kokemuksia ja että koulun arkeen liittyvät käytänteet tukevat yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.
- ◆ Kyse on koko kouluyhteisön hyvinvoinnista ja että kaikki koulun toimintaa koskevat ratkaisut tulee harkita perustehtävästä eli oppimisen ja kokonaisvaltaisen kasvun ja hyvinvoinnin näkökulmasta käsin.

OPETUSHALLITUKSEN MUUTOKSEN SUUNTA

- ◆ Tulevaisuuteen suuntautuminen ja vahvuuksille rakentaminen – vastuu kestävästä tulevaisuudesta
- ◆ Kehittämistehtävä ja koulutuksen järjestäjien tukeminen korostuu
- ◆ Osaamisen ja asiantuntemuksen jatkuva kehittäminen
- ◆ Yhteistyö ja verkottuminen toimintatapana
- ◆ Seuranta- ja arviointitieto sekä tutkimus palvelemaan kehittämistä
- ◆ Koulutuksen kokonaisuudesta ja elinikäisen oppimisen jatkumosta huolehtiminen
- ◆ Oppimisen edistäminen keskeisenä tehtävänä

Opetushallituksen olemassaolon tarkoitus

PÄÄMÄÄRÄ

**EHJÄ PERSONALLISUUS -
AKTIIVINEN JA OPPIVA KANSALAINEN**
Hyvinvoiva yhteiskunta - Kilpailukykyinen talous

VISIO

MAAILMAN PARHAAN OPPIMISEN KEHITTÄJÄ

ANTAVA
TATUS

SUOMEN MENESTYS - OSAAMINEN JA SIVISTYS

OPETUSHALLITUS

YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN NORMIPOHJA

- ◆ Perusopetuslaki 628/1998
- ◆ Perusopetusasetus 852/1998
- ◆ Valtioneuvoston asetus perusopetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta 1435/2001
- ◆ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004

Opetushallituksen opetussuunnitelmaseuranta

- ◆ Useassa eri vaiheessa vuosina 2005 – 2009
- ◆ Opetussuunnitelma-analyysit, kyselyt, haastattelut, ops -prosessinohjaajakoulutuksen käyneiden kanssa pidettävät arviointiseminaarit
- ◆ Hyödynnetään tukitoimien suunnittelussa, päätöksenteossa, kehittämisessä

OPETUSSUUNNITELMAUUDISTUKSEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

- ◆ Perusteet ohjaavat paremmin, opetussuunnitelmien tarkkuus ja yhdenmukaisuus lisääntyneet
- ◆ Kunnan ohjaus tiivistynyt, paikallista liikkumavaraa käytetty kuitenkin varovaisesti
- ◆ **Opetussuunnitelmat laadittu yhtenäistä perusopetusta varten**
- ◆ Erityisen tuen, turvallisuuden, hyvinvoinnista huolehtimisen näkökulmat vahvistuneet
- ◆ Moniammatillinen toiminta ja yhteistyön lisääntyminen näkyy valmistelu laajapohjaista

PERUSOPETUKSEN YHTENÄISYYDEN SÄÄTELIJÄT

- Opetussuunnitelma
- Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri, yhteistyö
- Rehtorius
- Opettajuus
- Oppilaiden kokemukset

Koulun muuttuessa yhtenäiseksi peruskouluksi keskeinen kehityksen säätelijä on rehtorin ja opettajien käsitys siitä, mitä yhtenäisyys merkitsee

(Rauste-von Wright ym. 2003)

HYVINVOINTIA TUKEVA OPPIMISYMPÄRISTÖ

- ◆ Fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen, emotionaalinen ja pedagoginen kokonaisuus
- ◆ Johdonmukaisuus, turvallisuus, pysyvyys
- ◆ Joustavuus ja dynaamisuus
- ◆ Koherenssi, tasapaino muutoksen ja pysyvyyden välillä
- ◆ Opettajalla näkemys oppimisen jatkumosta

YHTENÄISYYDESTÄ JA HYVINVOINNISTA HUOLEHTIMINEN KUNNASSA JA KOULUSSA

- ◆ Kunnan strategia ja rakenteet
- ◆ Koulun henkilöstön osallisuus
- ◆ Harkitut hallinnolliset yhdistämiset
- ◆ Yhtenäinen perusopetus koulujen yhteistyönä
- ◆ Pedagogiset tavoitteet lähtökohtana
- ◆ Yhtenäisen oppimis- ja toimintakulttuurin luominen
- ◆ Oppilaiden osallisuus
- ◆ Seudullinen yhteistyö voimavarana

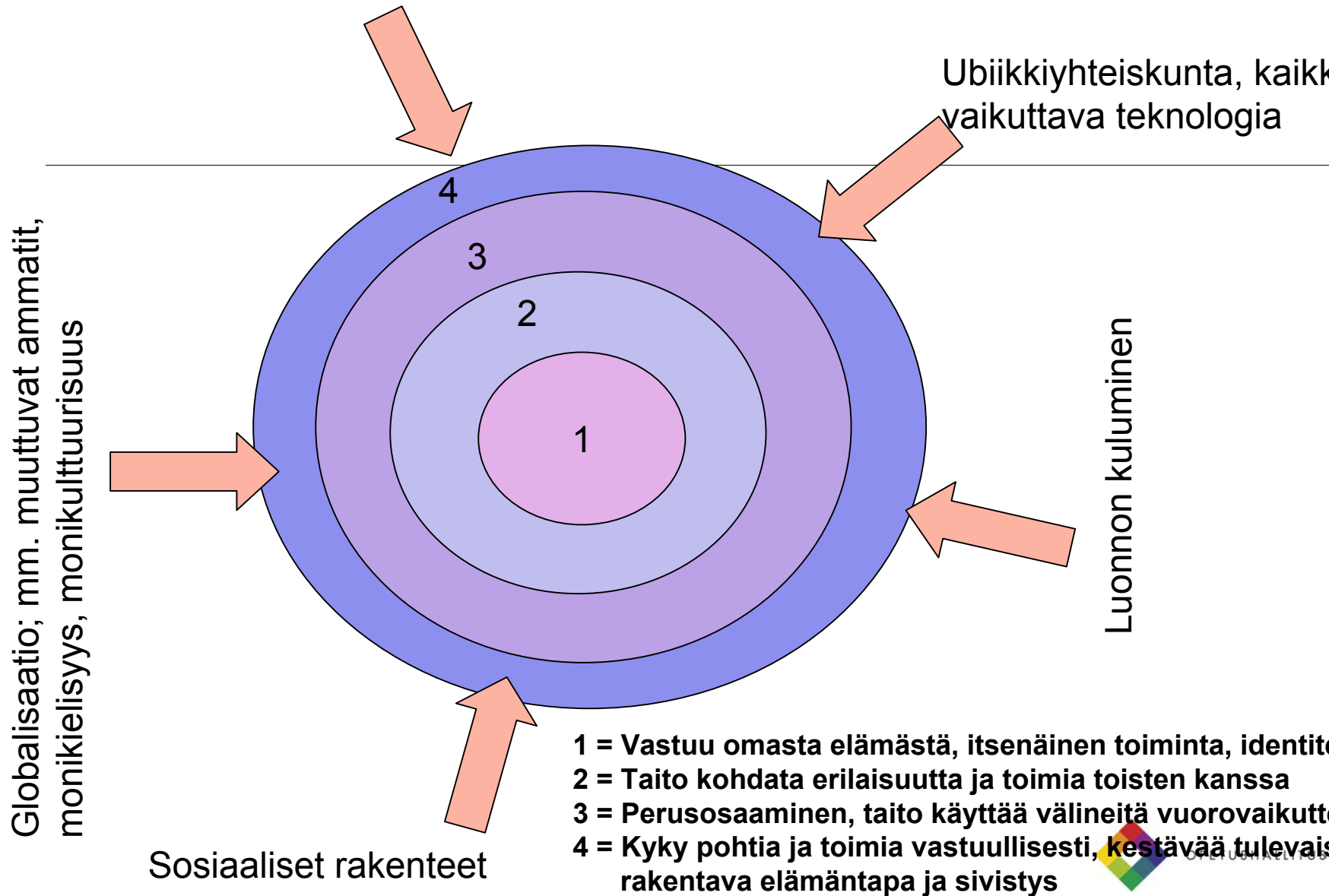
YHTENÄISYYS PERUSOPETUKSEN KEHITTÄMISEN SUUNTANA

Tulevaisuuden kompetensseja

- ◆ Vahvat perustiedot, keskeisten välineiden hallinta
- ◆ Oppimisen taidot ja oman oppimisprosessin hallinta
- ◆ Innovatiivisuus, luovuus, omaperäisyys
- ◆ Vahva minuus, kyky itsenäiseen toimintaan, omasta ja yhteisestä hyvinvoinnista huolehtiminen ja oman elämän hallinta
- ◆ Erilaisuuden kohtaaminen, yhdessä työskentelemisen ja verkostoitumisen taidot
- ◆ Kestävää tulevaisuutta rakentava elämäntapa ja sivistys

Muutokset tiedon määrässä ja luonteessa

MITÄ ON HYVÄ OPPIMINEN?

Hyvin oppii kun menee asioiden luo!

Paremmiin oppii kun saa tehdä itse!

Parhaiten oppii kun tekee kaverin kanssa!

Hiu 7v.

Kaisaniemen ala-asteen koulu, Helsinki

YHTEYDET:

www.edu.fi

www.oph.fi

USHALLITUS

Antakoon lämmin kesä voimia kouluvuoteen!

OPETUSHALLITUS